

Türkiye Bankalar Birliği'nden:

**TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ RİSK MERKEZİ ÜYELERİNİN MÜŞTERİLERİNİN
RİSK MERKEZİ NEZDİNDEKİ BİLGİLERİNİN KENDİLERİNE YA DA ONAY
VERMELERİ KOŞULUYLA BELİRLEDİKLERİ TÜZEL KİŞİLERE
VERİLMESİNE İLİŞKİN ESAS VE USULLER
HAKKINDA YÖNETMELİK**

(Resmi Gazete'nin 10 Nisan 2012 tarih ve 28260 sayılı nüshasında yayımlanmıştır)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi üyelerinin müşterilerinin Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi nezdindeki bilgilerinin, kendilerine ya da onay vermeleri koşuluyla belirledikleri tüzel kişilere verilmesini teminen başvuru ve onay verme sürecine ilişkin esas ve usulleri düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun Ek 1 inci maddesi hükmüne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

a) Finansal kuruluş: Kredi kuruluşları dışında kalan ve sigortacılık, bireysel emeklilik veya sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunmak veya Kanunda yer alan faaliyet konularından en az birini yürütmek üzere kurulan kuruluşlar ile kalkınma ve yatırım bankaları ve finansal holding şirketlerini,

b) Güvenli elektronik imza: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu kapsamında düzenlenen imzayı,

c) Kanun: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununu,

ç) Kaynak kuruluş: Üyeler haricinde, Risk Merkezinin kuruluş amaçları doğrultusunda bilgi talep ettiği özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarını, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşlarını,

d) Kredi kuruluşu: Mevduat bankalarını ve katılım bankalarını,

e) Müşteri: Risk Merkezi üyesi nezdinde risk bilgisi bulunan tüm gerçek ve tüzel kişileri,

f) Risk Merkezi: Kanunun Ek 1 inci maddesinde öngörülen; kredi kuruluşları ile Kurulca uygun görülecek finansal kuruluşların müşterilerinin risk bilgilerini toplamak ve söz konusu bilgileri bu kuruluşlar ile gerçek veya tüzel kişilerin kendileriyle ya da onay vermeleri koşuluyla tüzel kişiler ile de paylaşılmasını sağlamak üzere Türkiye Bankalar Birliği nezdinde kurulan, ayrı bir tüzel kişiliği bulunmayan Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezini,

g) Risk Merkezi Raporu: Risk Merkezi nezdindeki bilgiler kullanılarak Risk Merkezi Yönetimi tarafından içeriği belirlenen rapor,

ğ) Risk Merkezi Yönetimi: Risk Merkezinin görev ve faaliyetlerini sevk ve idare etmek üzere oluşturulmuş olan Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi yönetimini,

h) Takvim yılı: Her yılın 1 Ocak tarihinde başlayıp 31 Aralık tarihinde biten dönemini,

ı) Üye: Kredi kuruluşları ile Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezine Kurul tarafından üye olması uygun görülen her bir finansal kuruluşu, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Risk Merkezi Raporu

Başvuru Usul ve Esasları

Gerçek kişi müşterinin şahsen başvurusu

MADDE 4 – (1) Gerçek kişi müşteri, Risk Merkezi raporu için Risk Merkezine veya Risk Merkezi Yönetimi tarafından belirlenmiş üyelere birine şahsen başvurabilir. Risk Merkezine ve Risk Merkezi Yönetimi tarafından belirlenmiş üyelere hangi adreslerde ve hangi gün ve saatlerde şahsen başvuru yapılabileceği Risk Merkezi Yönetimi tarafından belirlenir ve Risk Merkezinin internet sitesi aracılığı ile duyurulur. Belirlenen adreslerin dışındaki adreslere yapılacak başvurular dikkate alınmaz.

(2) Gerçek kişi müşterinin başvurusunda kişinin adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, uyruğu, kimlik belgesinin türü ve numarası, adresi ve varsa telefon numarası, elektronik posta adresi ile Türk vatandaşları için bu bilgilere ilave olarak anne, baba adı ve T.C. kimlik numarası alınır.

(3) Müşterinin beyan ettiği kimlik bilgilerinin doğruluğu; aslını ibraz ettiği; Türk uyruklular için T.C. nüfus cüzdanı, T.C. sürücü belgesi veya pasaporttan herhangi biri ile, Türk uyruklu olmayanlar için pasaport ile teyit edilir.

(4) Gerçek kişi müşterinin başvurusu, Risk Merkezinin internet sitesinde örneği verilen başvuru formunu Risk Merkezi veya belirlenmiş üye yetkilileri nezdinde imzalaması ve Risk Merkezi raporunun ücretini ödediğine dair dekontu başvuru formuna eklemesi koşuluyla geçerli kabul edilir.

(5) Risk Merkezi raporunun teslimi için bu Yönetmelikte belirtilen teslim yöntemlerinden hangisinin tercih edildiği başvuru formunda belirtilmek zorundadır.

Gerçek kişi müşterinin posta yoluyla başvurusu

MADDE 5 – (1) Gerçek kişi müşteri, Risk Merkezi raporu için posta yoluyla sadece Risk Merkezine başvurabilir.

(2) Posta yoluyla başvuruda bulunan gerçek kişi müşterinin başvurusu, 4 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen kimlik belgelerinden en az birinin noter tasdikli örneğini ve Risk Merkezinin internet sitesinde örneği verilen ve imzası noterden onaylı başvuru formunu ve ayrıca Risk Merkezi raporunun ücretini ödediğine dair dekontu Risk Merkezine göndermiş olması koşuluyla geçerli kabul edilir.

(3) Yurt dışında yerleşik T.C. vatandaşı gerçek kişi müşterinin posta yoluyla yaptığı başvuru, 4 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen kimlik belgelerinden en az birinin T.C. konsoloslukları tarafından onaylanmış örneği ile Risk Merkezinin internet sitesinde örneği verilen ve imzası T.C. konsoloslukları tarafından onaylı başvuru formunu ve ayrıca Risk Merkezi raporunun ücretini ödediğine dair dekontu Risk Merkezine göndermiş olması koşuluyla geçerli kabul edilir.

(4) Risk Merkezi raporunun teslimi için bu Yönetmelikte belirtilen teslim yöntemlerinden hangisinin tercih edildiği başvuru formunda belirtilmek zorundadır.

Gerçek kişi müşterinin elektronik posta ile başvurusu

MADDE 6 – (1) Gerçek kişi müşteri, Risk Merkezi raporu için Risk Merkezinin internet sitesinde örneği verilen başvuru formunu güvenli elektronik imzasıyla imzalıktan sonra elektronik posta eki olarak Risk Merkezinin elektronik posta adresine göndererek başvuruda bulunabilir.

(2) Güvenli elektronik imzası ile imzalamış olduğu başvuru formunu içeren elektronik posta ile başvuruda bulunan gerçek kişi müşterinin başvurusu, Risk Merkezi raporunun ücretini ödediğine dair dekontu aynı elektronik postanın ekleri olarak Risk Merkezine göndermiş olması koşuluyla geçerli kabul edilir.

(3) Risk Merkezi raporunun teslimi için bu Yönetmelikte belirtilen teslim yöntemlerinden hangisinin tercih edildiği başvuru formunda belirtilmek zorundadır.

Tüzel kişi müşterinin şahsen başvurusu

MADDE 7 – (1) Tüzel kişi müşterinin yetkilileri, Risk Merkezi raporu için tüzel kişinin noter tasdikli imza sirküleri ile birlikte Risk Merkezine veya Risk Merkezi Yönetimi tarafından belirlenmiş üyelere birine şahsen başvurabilirler. Risk Merkezine ve Risk Merkezi Yönetimi tarafından belirlenmiş üyelere hangi adreslerde ve hangi gün ve saatlerde şahsen başvuru yapılabileceği Risk Merkezi Yönetimi tarafından belirlenir ve Risk Merkezinin internet sitesi aracılığı ile duyurulur. Belirlenen adreslerin dışındaki adreslere yapılacak başvurular dikkate alınmaz.

(2) Tüzel kişi müşterinin yetkililerinin başvurusunda kişilerin adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, uyuğu, kimlik belgesinin türü ve numarası, adresi ve varsa telefon numarası ile Türk vatandaşları için bu bilgilere ilave olarak anne, baba adı ve T.C. kimlik numarası alınır.

(3) Tüzel kişi müşterinin yetkililerinin beyan ettikleri kimlik bilgilerinin doğruluğu; aslını ibraz ettiği/ettikleri; Türk uyruklular için T.C. nüfus cüzdanı, T.C. sürücü belgesi veya pasaporttan herhangi biri ile, Türk uyruklu olmayanlar için pasaport ile teyit edilir.

(4) Tüzel kişi müşterinin yetkililerinin başvurusu, tüzel kişinin yetkililerinin Risk Merkezinin internet sitesinde örneği verilen başvuru formunu Risk Merkezi veya belirlenmiş üye nezdinde imzalaması ve Risk Merkezi raporunun ücretinin ödendiğine dair dekontu başvuru formuna eklemesi koşuluyla geçerli kabul edilir.

(5) Risk Merkezi raporunun teslimi için bu Yönetmelikte belirtilen teslim yöntemlerinden hangisinin tercih edildiği başvuru formunda belirtilmek zorundadır.

Tüzel kişi müşterinin posta yoluyla başvurusu

MADDE 8 – (1) Tüzel kişi müşterinin yetkilileri, Risk Merkezi raporu için tüzel kişinin noter tasdikli imza sirküleri ile birlikte posta yoluyla sadece Risk Merkezine başvurabilirler.

(2) Posta yoluyla başvuruda bulunan tüzel kişi müşterinin başvurusu, yetkililerinin 7 nci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen kimlik belgelerinden en az birinin noter tasdikli örneği ile Risk Merkezinin internet sitesinde örneği verilen ve yetkililerinin noterden onaylı imzalarını içeren başvuru formunun ve ayrıca Risk Merkezi raporunun ücretinin ödendiğine dair dekontun Risk Merkezine gönderilmiş olması koşuluyla geçerli kabul edilir.

(3) Risk Merkezi raporunun teslimi için bu Yönetmelikte belirtilen teslim yöntemlerinden hangisinin tercih edildiği başvuru formunda belirtilmek zorundadır.

Tüzel kişi müşterinin elektronik posta ile başvurusu

MADDE 9 – (1) Tüzel kişi müşterilerin, Risk Merkezi raporu için elektronik posta ile başvurmasına ve raporun teslim yöntemlerine ilişkin esas ve usuller Risk Merkezi Yönetimi tarafından belirlenir.

Diğer başvuru ve tahsilat yöntemleri

MADDE 10 – (1) Risk Merkezi Yönetimi, bu Yönetmelikte belirlenen başvuru yöntemlerine ilave olarak internet, otomatik vezne makinesi, çağrı merkezi ve benzeri alternatif dağıtım kanalları üzerinden de başvuru alınmasına ve ücret tahsilatı yöntemlerine ilişkin esas ve usulleri belirlemeye yetkilidir.

Müşterilerin onay vermesi koşuluyla Risk Merkezi nezdindeki bilgilerinin belirdikleri özel hukuk tüzel kişilere verilmesi

MADDE 11 – (1) Gerçek veya tüzel kişi müşterinin, Risk Merkezi raporunu özel hukuk tüzel kişisine verilmesini talep etmesi durumunda Risk Merkezinin internet sitesinde örneği verilen Risk Merkezi raporunun üçüncü kişilere verilmesine ilişkin başvurusu ve onay belgesinin düzenlenmesi gerekmektedir.

(2) Gerçek veya tüzel kişi müşterinin Risk Merkezi raporunun özel hukuk tüzel kişisine verilmesine ilişkin başvuru, bu Yönetmeliğin başvuruya ilişkin maddeleri hükümlerine tabidir.

Bilgi alışverişine yönelik sözleşme yapılması durumunda onay verilmesi

MADDE 12 – (1) Müşterinin Risk Merkezi raporunun, imzalanan bilgi alışveriş sözleşmeleri kapsamında özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarına, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarına ve bunların üst kuruluşlarına verilmesi, müşterinin onayının alınması koşuluyla mümkündür.

(2) Risk Merkezi raporunun özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurum ve kuruluşlarına, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarına ve bunların üst kuruluşlarına verilmesine ilişkin Risk Merkezinin internet sitesinde örneği verilen onay belgesinin alınmasına yönelik işlemler bu Yönetmeliğin kimlik tespiti ve onay vermeye ilişkin hükümlerine tabidir.

Müşteriye onayının alındığının Risk Merkezi tarafından geri bildirimi

MADDE 13 – (1) Risk Merkezi, 11 ve 12 nci maddeler uyarınca müşterinin onayının alındığı durumlarda, müşteri talep ettiği takdirde, müşteriye onayının alındığına ve onayının içeriğine ilişkin bilgilendirme yapar. Bu bilgilendirmenin esas ve usulleri başvuru yöntemine göre Risk Merkezi Yönetimi tarafından belirlenir.

Vekaletname ile başvuru

MADDE 14 – (1) Gerçek veya tüzel kişi müşterinin Risk Merkezi raporu başvurusunu vekil marifetiyle yapması durumunda;

a) Vekaletnamenin noterden tasdikli olması,

b) Vekaletnamenin tarihinin başvuru tarihi itibarıyla bir yıldan eski olmaması ve vekaletnamenin, vekaletten azlin Risk Merkezine bildirilmediği sürece geçerli olduğunun kabul edildiğine ilişkin ifadeyi içermesi,

c) Vekaletnamede adına Risk Merkezinden bilgi talep edebilmesi ve kendisine bu bilgilerin verilmesi konusunda yetkilendirilmiş olması,

ç) Risk Merkezi raporunun tüzel kişiye verilecek olması durumunda vekaletnamede ayrıca vekile bilgilerin bu tüzel kişiye verilmesi hususunda onay vermeye yetkili olduğu hususunun da yazılmış olması şarttır.

(2) Vekaletname ile başvuruda, vekilin kimlik tespitinde bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen kimlik belgelerinden en az birinin başvuru yöntemine göre aslının veya noter tasdikli örneğinin ibrazı gerekir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Risk Merkezi Raporu

Başvurusunun Sonuçlandırılması

Başvurunun incelenmesi

MADDE 15 – (1) Başvurunun bu Yönetmeliğin İkinci Bölümünde belirtilen usul ve esaslar dahilinde yapılmaması halinde başvuru sahibine başvurusunun kabul edilmediği hususu en geç otuz gün içinde başvuru formunda belirtmiş olduğu iletişim yöntemiyle bildirilir.

(2) Başvuru sahibi tarafından henüz sonuçlandırılmamış bir başvurusuyla ilgili olarak gerek kapsam gerek teslim yöntemleri çerçevesinde yapılan değişiklik talepleri kabul edilmez ve ilk başvurusunda belirtmiş olduğu şekilde ve koşullarda talebi sonuçlandırılır.

(3) Başvuru sahibi, henüz sonuçlandırılmamış bir başvurusunu iptal etme hakkına sahiptir.

Risk Merkezi raporunun düzenlenmesi ve teslim süreci

MADDE 16 – (1) Başvurunun geçerli kabul edilmesi durumunda Risk Merkezi raporu Risk Merkezi tarafından düzenlenir.

(2) Raporun başvuru sahibine veya muvafakat verdiği tüzel kişiye tesliminde sadece elden teslim, posta yoluyla teslim, elektronik ortamda veya elektronik posta yoluyla teslim yöntemlerinden biri kullanılır. Başvuru sahibi başvurusunda bu yöntemlerden birini seçmek zorundadır. Başvuru sahibi bu yöntemler dışında bir yöntemle Risk Merkezi raporunun teslim edilmesini isteyemez.

Elden teslim

MADDE 17 – (1) Başvuru sahibi, Risk Merkezi raporunun yazılı metin halinde kendisine veya muvafakat verdiği tüzel kişiye elden teslim edilmesini talep etmiş ise; Risk Merkezi raporu, mücbir sebepler hariç, başvurunun Risk Merkezine ulaştığı tarihi takip eden en geç otuz gün içinde hazırlanır ve teslim edilir.

(2) Teslim sırasında başvuru sahibi gerçek kişi ise kendisinin, tüzel kişi ise yetkililerinin, rapor muvafakata istinaden tüzel kişiye teslim edilecek ise bu tüzel kişinin yetkililerinin kimlik tespiti yapılır. Beyan edilen kimlik bilgilerinin doğruluğu; aslını ibraz ettiği/ettikleri; Türk uyruklular için T.C. nüfus cüzdanı, T.C. sürücü belgesi veya pasaporttan herhangi biri ile, Türk uyruklu olmayanlar için pasaport ile teyit edilir.

Posta yoluyla teslim

MADDE 18 – (1) Başvuru sahibi, Risk Merkezi raporunun yazılı metin halinde ve başvuru formunda belirtmiş olduğu kendisinin veya muvafakat verdiği tüzel kişinin açık adresine posta yoluyla gönderilmesini talep etmiş ise; Risk Merkezi raporu, mücbir sebepler hariç, başvurunun Risk Merkezine ulaştığı tarihi takip eden en geç otuz gün içinde hazırlanır ve Risk Merkezince postaya verilir.

Elektronik ortamda teslim

MADDE 19 – (1) Başvuru sahibi, Risk Merkezi raporunu elektronik ortamda almak isterse, Risk Merkezine veya üyeye yapmış olduğu şahsi başvuruda kendisine Risk Merkezi Yönetimi tarafından belirlenmiş olan usul ve esaslar çerçevesinde kullanıcı kimliği ve şifre verilir ve başvuru sahibi, Risk Merkezinin internet sitesinde kullanıcı kimliğini ve şifresini kullanarak gerçekleştireceği bir işlem sayesinde Risk Merkezi raporunu dijital metin halinde edinebilir.

Elektronik posta adresine teslim

MADDE 20 – (1) Başvuru sahibi, Risk Merkezi raporunun elektronik posta adresine gönderilmesini isterse, Risk Merkezine veya üyeye bildirmiş olduğu elektronik posta adresine, Risk Merkezi raporu, mücbir sebepler hariç, başvurunun Risk Merkezine ulaştığı tarihi takip eden en geç otuz gün içinde gönderilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Rapor Ücretine İlişkin Hükümler

Risk Merkezi raporu ücreti

MADDE 21 – (1) Gerçek ve tüzel kişilerin risk bilgilerini kendilerine ya da onay vermeleri koşuluyla üçüncü kişilere verilmesinin talep edilmesi durumunda, uygulanacak ücretler bir önceki yılda gerçekleşen verilerden yola çıkarak bir sonraki yıla ilişkin maliyet analizi çerçevesinde ve başvuru, teslim yöntemi ve içeriği dikkate alınarak Risk Merkezi Yönetimi tarafından belirlenir ve Risk Merkezinin internet sitesi aracılığı ile duyurulur.

(2) Belirlenmiş üye üzerinden yapılacak başvurularda üyenin vereceği hizmet için bedel talep etme hakkı saklıdır.

(3) Bu maddenin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, bir gerçek kişi tarafından bir takvim yılı içinde yapılan ilk başvuru için Risk Merkezi raporu ücreti alınmaz.

Ücret iadesi yapılmayacak haller

MADDE 22 – (1) Başvurunun yapılan inceleme sonucunda bu Yönetmelikte belirlenen başvuru şartlarını taşımadığının tespit edilmesi halinde, alınmış olan Risk Merkezi raporu ücreti iade edilmez. Müşteriden yeni başvurusu için ilgili Risk Merkezi raporu ücreti alınır.

(2) Risk Merkezi nezdinde müşteriye ait hiçbir bilginin bulunmamış olması, alınmış olan Risk Merkezi raporu ücretinin iadesine gerekçe olmaz.

(3) Başvuru sahibinin Risk Merkezi raporuna ilişkin talebinden vazgeçmesi durumunda; taleple ilgili işlemler durdurulur ancak, alınmış olan Risk Merkezi raporu ücreti iade edilmez.

(4) Başvuru sahibinin, henüz sonuçlandırılmamış ve işlenmekte olan başvurusunda değişiklik yapma talebi kabul edilmez ve Risk Merkezi raporu ilk başvurusu çerçevesinde kendisine teslim edilir. Başvuru sahibinin söz konusu değişiklik talebinin reddedilmiş olması ücret iadesine gerekçe olmaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Başvuruda talep edilen bilgi ve belgelerin üye tarafından kaydedilmesi ve saklanması

MADDE 23 – (1) Üye, bu Yönetmelik kapsamına giren taleplerle ilgili olarak kendisine yapılan başvurularda talep sahibinden almış olduğu başvuru formu, başvuru sırasında ibraz edilen kimlik fotokopisi, vekaletname örneği, onay metni, imza sirküleri, yetki belgesi ve sair belgeleri on yıl süresince muhafaza etmek ve Risk Merkezi talep ettiğinde en geç otuz gün içinde Risk Merkezine teslim etmek zorundadır.

Risk Merkezinin sorumluluğu

MADDE 24 – (1) Risk Merkezinin, üyeleri veya kaynak kuruluşlar tarafından kendisine verilen bilgilerin doğruluğunu araştırma yükümlülüğü bulunmamakta ve bu bilgilerden kaynaklanabilecek ihtilaflarda herhangi bir taraf sıfatı da bulunmamaktadır. Şu kadar ki Risk Merkezi, kendi kusuru ile sebebiyet verdiği zararlardan dolayı üyeler, kaynak kuruluşlar ve üçüncü şahıslara karşı sorumludur.

Uygulanacak düzenlemeler

MADDE 25 – (1) Müşterinin Kanununun Ek Madde 1 maddesi kapsamında Risk Merkezinden talep edeceği bilgilere ilişkin başvuru esas ve usulleri hakkında sadece bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 26 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Bankalar Birliği yürütür.